

DEBRECZEN

POLITIKAI NAPILAP.

A DEBRECENI ES HAJDUMEGYEI FUGGETLENSÉGI PÁRT HIVATALOS KÖZLÖNYE.

ELŐFIZETÉSI ARAK:

Helyben: Félévre 6 kor. Negyedévre 3 kor. — áll.
 fidekes: Félévre 9 kor. Negyedévre 4 kor, 50 fill.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő:

Dr. Varga Lajos Békásy Jenő.

Egyes szám ára 4 fillér.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
 Debrecen, Csapó-utca 10. Telefon 412.

Barázdák.

Nagy tanulságai vannak a magyar-
 osztrák birodalom és a Habsburg-ház mos-
 tani válságának. A magyar nemzet okulhat
 belőle.

Mit látunk? Az oszbirodalom rögesz-
 méje még él ma is az egységes, német ve-
 zényszóban, a fekete sárga zászlóban, a két-
 fejű-sas jelvényekben és a Gotterhaltában.

Nekünk azon kell tehát törekednünk,
 hogy az oszbirodalom rögeszméjét kiverjük
 a Burg lakók fejéből. A legalkalmasabb erre
 a német nyelv bojkottja és a külpolitikával
 szemben való állásfoglalás. Ha az „oszbiro-
 dalom” Németországgal köt szövetséget, a
 magyar nemzet foglaljon állást ellene! Az
 oszbirodalom ellenségeit pedig tekintse a
 magyar nemzet lelki szövetségeseinek.

Majd meglátjuk akkor, hogy mit ér az
 a híres nagyhatalmi állás!

Még tombol az erőszak, de tűni fog a
 szabadulás órája, a mikor egész Magyar-
 országot felszabadul a lidéryomás alól, a
 mely alatt a hitvány darabont ügyvivők erő-
 szakoskodás a folytán 9 hónapja nyögünk, de
 vigasztal és lelkesít bennünket az a tudat,
 hogy ezredéves alkotmányunkért, önállósá-
 gunkért és nyelvénkért folyik a hazaárulók
 ellen ez az ádáz harc.

Igazságos ügyünknek diadalát elnyom-
 hatják ideig-óráig a csendőrszuronyok, betör-
 het az erőszak városunk és vármegyénk
 székházába, megtaposhatja az autonómiáját
 is, de nem büntetlenül.

Csak tomboljon az erőszak a csendőr-
 ség védelme és fedezete alatt, úgy se soká
 tart a diósóság és megfogja látni, hogy a
 kezében levő erőszak lángostora úgy végig
 fog söpörni minden darabont fattyut, hogy
 még hirmondó sem marad a hazaárulókból.

Amikor e sorokat írjuk, a vezér-
 bizottság albizottságának ülése még javában
 folyik. Zárt ajtók mögött, állig begombol-
 kozva tárgyalnak Magyarország ellenzéki
 vezető emberei. Fordulóponton vagyunk, a
 nyilvánosság előtt való elzárkózás sok kom-
 mentálásra és mellékgondolatra adhat okot.

Lehetnek olyanok is, kik talán nem
 tartják helyesnek, hogy amídig Magyar-
 ország sorsában a krízisnél vagyunk, akkor
 politikusaink a nyilvánosság kizárásával,
 teljesen elzárkózva a közlésektől, intézik el
 az ország ügyét. De akik így gondolkoznak,
 azok nincsenek tisztában a helyzettel és
 mindenekfelett elvétik a dolgok lényegét.

Ezek a titkos tárgyalások nem arra
 valók, hogy a nemzet ne tudja, hogy miké-
 pen intézik a sorsát. Napok kérdése lehet
 csupán és minden világosan áll előttünk. A
 zárkózottságnak egészen más, igen számba-
 vehető oka van.

Megszoktuk már a megfizetett haladó-
 sajtótól, hogy az ellenzék tanácskozásait
 galád cikkekkél előzik meg, és kommentál-
 ják és ez által, ha csak keveseket is, meg-
 tévesztenek és a közvéleményt helytelen
 irányba terelik. Semmi sem talál terméke-
 nyebb talajra, mint a hazugság.

Eppen ezért a vezér-
 bizottság szíve-

sen engedett a király óhajának, mikor ki-
 fejezte azon kívánságát, hogy a tárgyalások
 anyagát ne hírlapi közlésekből ismerje meg,
 hanem személyes információk alapján.

Ezért folyik a titkos ülés. A béketár-
 gyalások egész anyagát Andrassy viszi majd
 fel a királynak. Hogy mi lesz a tárgyalások
 eredménye, az kétséges, de hogy a helyzetet
 jobb peszimistikusan megítélni, mint rózsás
 színben látni, annyi bizonyos.

Vámháboru.

Az alkotmányválság megérett odáig
 hogy gazdasági nyomorral sújtsa a né-
 pet. A radikális megoldás egyenes ere-
 dője még nem roncsolta szét a korrupt
 politikát; ugylátszik határozottabb je-
 lekre vár. De jönnek már a hullafoltok.
 Ez a züllött politikai tákolmány recseg:
 amott alul a kis Szerbia rugdalózik:

Oh szent nagyhatalmi állás! Idéig
 jutottunk Felség! Azelőtt csak úgy fél-
 válról néztük, hogy vergődik-e még
 Szerbia, most már rugdalózik és mi
 megérezzük a rugását. A szemrehányá-
 soknak tág tere megnyílt. Bécs ben-
 nünket vádol, mi meg viszont Bécsset.
 Nem nehéz azonban eldönteni, kinek
 részén áll az igazság. annyi meg bizo-
 nyos, hogy Goluchovszky Agenor nem
 moshatja a kezét.

Szégyenletesen és szemtelentül dol-
 gozott. Nem volt ő ebben a dologban
 külügyminiszter, de nagyon is bel-
 politikai. Húzza most már szemére a

Künn a pusztaán . . .

Künn a pusztaán szántok, vetek,
 Kezem, lábam fárad . . .
 Téged pedig az uraság
 Viganóba járat.
 Becsületed feláldoztat,
 De én azért nem átkozlak;
 Hogy is átkoználak!
 Hiszen a pénz patikára
 Kellott az anyádnak.

Bimbó voltál, hogy letépett
 A te uraságod . . .
 Ha megun majd, eldob, mint a
 Hervadó virágot.
 Ugy hívna majd, penészvirág,
 Ujjal mutat rád a világ;
 Sírész, mikor nem látanak . . .
 S ha mindenki követ dob rád,
 — Én karomba zárlak.

Bodrogi Zsigmond.

Az elloptott regény.

Manders Louis névtelenül regényt írt,
 s ezt számos barátja és ismerőse olyan ér-
 dekesnek tartotta, mint egy főnyereményt.
 — Louis Manders nem sokat bizott a
 saját ítéletében s nagyon örült, hogy barátai

sokra becsülik művét. A regény kéziratát
 mindig magánál hordozta egy nagy tárcában
 s amikor csak ideje volt, azonnal munkához
 látott.

A regény tartalma szívetéppően szo-
 moru volt, mert Louis még csak huszonegy
 éves volt. Nem akart az életéről rózsás ké-
 pet rajzolni, hogy a publikumnak tetsék,
 mint azt gyakorlottabb író szokta tenni. Ir-
 tózt a „szerencsés befejezés” től. Azt tar-
 totta, hogy az életben úgy sem végződik
 egyetlen történet sem szerencsésen. Sok ke-
 serű megjegyzés volt könyvében, a halálról
 pedig azt mondta, hogy nem érdemes arra,
 hogy meghaljunk miatta. A természetéről is
 meglehetősen fénhéjazóan nyilatkozott, a sors-
 ról tiszteletlen kifejezésekkel emlékezett. Azt
 hirdette, hogy az egyetlen földi békeség a
 nemtörődomségben áll. A sors kegyeit s o-
 pásait egykedvűen kell fogadnunk. A filozó-
 fus, Louis szerint, még azt is egykedvűen
 nézné, ha a végrehajtó az egész naprendszert
 elárverezné.

Ezek az eszmék valóságos tragikus
 erővel jutottak érvényre könyvében s Man-
 ders már előre örült annak a pernek, mi-
 kor könyvéről az összes lapok beszélni fog-
 nak. Remélte, hogy ezzel a regénnyel meg
 alapítja szerencsését. Sietett tehát munkájá-
 val, melyen már csak simítani kellett egyet-
 mást. Es ekkor egyszer, véletlenül, a kocsi-
 ban felejtette a kéziratot.

Oly dühös lett önmagára, hogy teljesen

elvesztette az eszét. A rendőrséghez futott,
 de a felügyelő azt mondta, hogy a bérko-
 csisok csak az értékes tárgyakat szolgáltat-
 ják be hozzájuk, ha a kocsiban maradtak.
 Hirdetéseket közölt tehát a lapokban, sőt
 még egy detektív-irodához is fordult, de a
 „Visszhang” (ez volt az iroda címe) sem
 adott neki választ. Némely elterjedt ólcap
 egyenesen hazugnak nevezte őt s a „Bér-
 kocsi titka” címet adta a regénynek. Az
 egészben az volt a legbosszantóbb, hogy a
 könyv az ingyen-reklám dacára sem került
 meg, noha ez a reklám legalább is két ki-
 adást biztosított neki. Es Manders sokkal
 kétségbeesettebb volt, semhogy másikat ir-
 hatott volna helyette. Egész lelkét ebbe a
 könyvbe öntötte. Gyászolta az elveszett kéz-
 iratot s pazarul magasztalta annak tartal-
 mát. Évekig há maradt a könyv emlékéhez.
 De idővel még a legnagyobb bánat is eny-
 hül s Manders vigasztalódván, kritikus lett.

Mindenki nagyon élénken nyilatkozott s
 bár maga a legkisebb dolgot sem alkotta,
 csakhamar nagy hírnévre tett szert. De leg-
 szigorubban a regényírókkal bánt. Művészi
 ideáljai, melyeket ő persze nem volt kényte-
 len követni, a legmagasabb voltak s jaj
 volt a boldogtalan szerzőnek, aki azt hitte
 magáról, hogy irodalmi és művészeti hajlamai
 vannak: arról Manders könyörtelenül bebizo-
 nyította, hogy csak tolla és tintája van s
 egyebe nincsen.

A legfényesebb kritikát akkor írta,

cylinderjét Goluchovszky és tünjék el minél előbb.

Amit ő megcsinált, az már a miénk. Felvesszük a harcot, végigküzdjük bátran, komolyan. Megjött az a mumus, amellyel folytonosan fenyegettek azok a bizonyos szárkásztikus urak. Csak-hogy ők még feketébbre festették az ördögöt, mint aminő valójában.

Akkor röffentek fel leginkább, mikor vezértünk, Kossuth Ferenc újévi beszédében örömet fejezte ki affölött, hogy a közös hadsereg züllésnek indult. Nos igen, mert ők a közös hadsereggel olták volna meg a szerb kereskedelmi szerződést.

Nem tetszik a mi jegyzékünk Szerbiának, rögtön átdobjunk a likas bakancsot: ez a hadtűzenés: aztán ninmarschiren. És ezt most nem lehet. Mért? Mert a magyar politika odavezet, hogy a derék monarchiának szét kell esnie. Hogy fogja akkor Magyarország gazdasági érdekeit megvédeni? Ausztriára ne számítsunk, mert — a jó urak töredelmes vallomása szerint — tnd a isten, mi lesz akkor Ausztriából. Fegyverrel Magyarország pedig nem fog védekezhetni, mert egymagában csak 360.000 embert tud si-ra állítani, Szerbia és Bulgária ezzel szemben 400,000 katonát, sőt ha hozzá vesszük Romániát is, akkor 700,000 főnyi sereggel kell számolnunk. De ez még mind semmi. Hozzájárulnak ehhez a magyarországi szláv nemzetiségek, kiket mi elnyomunk, s kik csak alkalomra lesnek és aztán — jönnek a móok, nyakunkba szakad az éjszaki jeges tenger stb. Szóval csinos kis hőskölteményt guberráltak ki a jó urak.

Ennyivel festették feketébbre az ördögöt. De vannak nekünk erős gazdasági fegyvereink, amelyekkel visszaverhetjük a támadást. A v. mháborut Szerbia sokkal inkább megérzi, mint

mi. Magyarország — Ausztria jóformán egyedüli piaca volt a szerb kivitelnek: ennek kilenczted része gravitált mifelénk. Mig Magyarország kivitelének csak ezred része irányult Szerbiába.

Szerb szállítók között általános az elkéseredettség a szerb-bolgár vámunió miatt. Előre látható, hogy a kormányt erősen megfogják támadni, sőt a szerb delegátusok nagy része is perhorreskálja a vámháborut. Romániának az unióhoz való csatlakozása pedig mese.

Merész lépésre ragadtatta el magát a kis Szerbia, de tehetne, hisz a helyzet kedvezett neki. Az a pillanatnyi fellobbanás nemzeti dicsőségnek megjárja, csak az a baj, hogy ma már sajnálja a dicsőséget. A hátrálást nem mi kezdjük, de Szerbia fog ily irányban mindent elkövetni, hogy a kereskedelmi tárgyalásokat ismét megkezdhessek. Rövid ideig tart a pünkösdi királyság!

Mi pedig a vámháboru nyílt megüzenése után kezdjük itthon komoly harcot — a husdrágulás ellen. Nyissuk fel a román határt és korlátozzuk a hazai husállatok kivitelét. Erélyes, gyors intézkedésekkel meggátolhatjuk, hogy a politika réme még a betevő falatot is elvegye népünkől.

Jöjjön, aminek jönni kell.

Amíg a nemzet szeme előtt, nyílt színpadon adják elő a béke himnuszát, addig a kuliszák mögött az erőszak fegyvereit kovácsolják, a zsarnokság haditerveit csinálják. A szövetséget ellenzők vezérőlbizottságának értekezletén immár bizonyossá vált, hogy az az alap, amelyen a király a kibontakozást keresi, távolról sem foglalja magában a baloldal legmérsékeltbb követeléseit sem. A tanácskozás nem végződött eredménnyel, valószínűleg csak ma fognak dönteni.

Hogy mennyire merültek be eddig a békefeltételek körüli vitába, azt mélységes

kus. — Az én elveszett gyermekem? Lehetetlen!

— De igen — válaszolt a jóbarát. — A második fejezetben ismertem rá; ott, ahol a hős az ifju nemzedéket a régi földben kivesző földi eperhez hasonlítja. Nagyon emlékszem, mikor ezt a részt felolvastad nekem!

— Istenem, — kiáltott fel a kritikus most már értem, mért tartottam ezt a könyvet elejétől kezdve lopott jószágként! Olvasás közben éreztem, hogy ennek a könyvnek minden mondatát olvastam már valahol.

— Remélem, leleplezed a tolvajt?

— Ugyan, hogy tehetném azt? Hiszen akkor be kellene vallanom, hogy én irtam ezt a könyvet. Az, hogy legyaláztam, még nem volna baj. Azt mondanák, hogy jó tréfa a részemről. De én egy ilyen nyomorult, megbukott féromunkának a szerzőségét nem vállalhatom.

— Bocsánat, — szólt a jóbarát — az a könyv egyáltalán nem bukott meg. Sokat eladtak belőle. Már tudod, mi ennek a magyarázata. A te kritikád után örülden kapós lett ez a könyv. Nem szabad megengedned, hogy az a tolvaj vagyont szerezzon magának a te munkád által.

A nagy kritikus fontolóra vette a dolgot. Felkutatta a tolvajt és megosztotta vele a nyereséget. S aztán a tolvaj, aki éppen buta volt, mint amilyen gaz, még egy másik könyvet is irt, ezuttal a saját fejből. És a kritikus alaposan lehozta azt is. És ismét megosztottak a nyereségen.

J. Zangwill.

titok őrzi. Nem akarják, hogy a nemzet üzenetét előbb a lapokból olvassa a király (ha ugyan szokott néhanapján olvasni is) s csak azután hallja meg Andrássy Gyula gróftól. Ami mégis kiszivárgott, az igazolja a borus aggodalmakat, gonosz sejtelmeket, melyek ezt a történelmi napot megelőzték.

Habár bizonyosat még nem is tudunk, az kétségtelen, hogy a vezérőlbizottság határozata nem lehet ellentétes a közvélemény hangulatával. Ez a közvélemény pedig már már hangos szóval állítja, hogy jóhiszeműségével ismét visszaélték. A bécsi politika megint következetes marad: a nemzet legértékesebb és legnemesebb érzelmeikől szőtt alacsony gunt. Ha majd mindenki át fogja érezni ennek az eljárásnak a laktelenségét, az első szava ez legyen: és most nyugalom hidegvér. Nyugalom és hidegvérre van szükségünk, hogy a nemzeti küzdelem másik periódusába éppen olyan sikerrel belépheünk, mint a milyen sikerrel átlátooltuk az elsőt.

De a bécsi Burg titkaiba jól beavatott osztrák lap: a Neue Freie Presse révén megtudjuk, hogy küszöbön az abszolútizmus, amely különb lesz a réginél is, mert modern formába öltöztetik. Majd jeges borogatást tesznek a lázas nemzeti szenvedelmekre — gunyolódik, hogy alaposan kigyógyuljon Magyarország a rebális nyavalyából.

Ezekből a sorokból is kiolvasható, amit különben már ugys tudtunk, hogy a bécsi udvar és Magyarországba küldött emberei nem akarják a megegyezést és tudták előre, hogy ez a megegyezés a király akaratán hajótörést fog szenvedni. Tudták előre, hogy Andrássy meghívása merő játék; és ez a játék még be sem fejeződött: nem tudván indulataikra féket vetni, kikiáltják, hogy nincsen béke, mert az uralkodó hallani sem akar a magyar vezényszórol. Nemcsak tudják, hogy nem lesz béke, de már számolnak is a harci válasz következményeivel.

Érdekesen, sok éleslátással és a válság titkos rugóinak alapos ismeretével jellemezte a helyzetet Barabás Béla egyik fővárosi függetlenségi kör gyűlésén. *"Nekünk — mondta — a dinasztia szorult helyzetét édes hazánk javára fel kell használnunk, mert ha most engedünk jogainkból, akkor a hatalom zsarnoksága alól sohasem szabadithatjuk fel magunkat."*

Bécsből azt üzenik, hogy a nemzetre végzetes lehet ez a nap, mert ha békét nem kötünk, akkor az uralkodó arra az útra tér vissza, a mely a mult század derekán oly sok gyászt és szenvedést hozott a magyarnak.

Ki tudja? Talán az uj század reggelén megtanulja a Habsburg dinasztia azt, hogy csak a nemzet élete örök. Halandó az ember, még ha koronát visel is és elveszhet a dicsőség és a hatalom, még ha trónon ül is.

Mi és ők.

Már mint hogy a művelt Nyugat és mi, nyomorult szatócsok. A nagy hatalmak és mi nyomorgó alnagyhatalom. A világ urai és a világ csufja. Az erő és a szappanbuborék. A történelem csinálói és annak olvasói. Mert, hogy bizony ez a viszony mi köztünk és Európa többi nagyhatalma közt. Vagy vegyük hozzá két más világrésznek a legujab időben nagyhatalmi rangra vergődött birodalmát, az északamerikai Uniót és az ázsiai Japánt is. Mert ők ma inkább diktálnak, mint sok más hatalom. De azért öszszességükben mindegyiknek az uraságát el kell ismerni. Angliában a liberális és konzervatív irányzat választási harcra, a védvamos és szabad kereskedelmi politika küzdelme imponánsan folyik le és hosszú időre megjelöli a szigetország politika haladásának irányát, melyet az angol nemzet irt elő. Franciaországban az uj köztársaság elnök megválasztásakor tulajdonképen két politikai irány harcolt egymással: a nacionalista és a radikális irány s a francia nemzet képviselői, a nemzetgyűlés tagjai, ez utóbbi mellett döntöttek, megjelölve szintén ily módon Franciaország jövőndó politiká-

mikor kiméletlenül szétszedett egy könyvet, amelyből csak ugy gözölgött a fiatalos éretlenség és őszinteség. Szerzője fényes bizonyítékot állított ki arról, hogy sejtelmek sincs az életről s mégis a legvakmerőbb cinizmus ragyogott az egész könyvben.

A kritika megjelenése után egy hét múlva Manderst felkereste egyik barátját s felvilágosítást kért tőle.

— Hogy érted ezt? — kérdezte ő. — Mikor elolvastam azt a lesujtó kritikát, amit a „Sors butaságá”-ról irtál, azonnal megvettem ezt a könyvet.

— Miután én szétszedtem s bebizonyította, hogy semmi sincs benne?

— Igen — válaszolt a jó barát kissé tétovázva.

— Mert őszintén megvalva, én minden oly könyvet megveszek, amit a kritika lehoz. Egész sereg ember van hozzám hasonló e tekintetben. Mi egyszerű, közönséges emberek vagyunk, s tudjuk, hogy amit te dicsérsz, az nekünk nagyon is magas, s azt mit nem értenők meg. Mig, amit lehordasz, az éppen jó nekünk. Te vagy a mi irodalmi pásztorunk és vezetőnk. A te megvetésed nekünk utmutató. Ha te nem volnál, mi csakugyan eltévednénk az uj könyvek sűrű rengetegében.

— Ez tehát fáradságos, s évek során át folytatott bírálgatásaimnak eredménye? Folytasd tovább! — sóhajtott a kritikus.

— Most pedig rátérek jövetelem tulajdonképeni céljára. Ha nem esal az emlékezőtehetségem, akkor a „Sors butasága” nem egyéb, mint a te elveszett kéziratod.

— Micsoda? — szisszent fel a kriti-

jának az utját. Éa menjünk tovább. A német birodalmi tanácsban, az olasz kamarában, sőt még a kisebb államokban is, a belga képviselőházban, a norvég stortingban: mind múlt csek az történik, amit az illető nemzet akar. És nekünk, ennek a tíz évvel ezelőtt ezeréves állami létét ünneplő Magyarországnak a nyakunkba ül egy, alkotmányunk szelleme ellenére kinevezett, senkire a nemzet tagjai közül nem támaszkodó kormány, meg a nagyzási háborúban szenvedő „Reichskanzler”, akinek azonban a képességei legfeljebb nulláktól fejezhetőek ki az akarják, hogy mi meghódoljunk és ők uralkodjanak.

Hát mikor jön meg már a hatalom polcán ülöknek a jobbik eszük? Mikor látják be azt, hogy a nemzetek ellen legföllebb ideig-óráig lehet a pangási hatalmával az uralmat fenntartani? Mikor ismerik el már, hogy a katonaság nem arra való, hogy a nemzeti aspirációkat leigázzuk vele, hanem arra, hogy azoknak általuk érvényt szerezzünk? Mikor fognak már azok a bemohosodott agyvelők egyszer kitisztulni, hogy önmaguk előtt elrejtették magukat, belátva, hogy ilyen abszurdumot még nem produkált a világtörténelem: azt akarják, hogy nagyok, hatalmasak, erősek legyünk s ezzel toljuk elő az ő szekerüket, a nagy hatalmi ábrándot, de ne úgy, ahogy mi gondoljuk helyesnek, hanem úgy, ahogy a Ballplatz diplomatáiok molyette agyában kirajzolódott az?

Tekintetes és nagyságos csikszentkirályi és krasznahorkai Andrássy Gyula gróf, a hogyan 1867-es törvényeink az akkori zseniális magyar miniszterelnököket nevezik, mikor mint külügyminiszter 1878. júniusában Berlinben megjelent, hogy a Balkánkérdésekről a többi nagyhatalmak képviselőivel tanácskozzék, olyan államférfiakkal találta magát szemben, mint Bismarck herceg, Beaconsfield gróf és Gorcsakov herceg, a német, az angol és az orosz világbirodalmak híres diplomatái, a kik kételkedéssel mindent elkövettek saját államaik érdekében, de azért, bárhogyan is vélekedjünk akkort Balkánpolitikánk hasznosságáról, meg nem szégyenítettek bennünket. Mert Andrássy nem engedte. Mert volt benne ész és erő, hogy a kettős monarchia érdekeit megvédelmezze. A szakállá talán nem volt oly gondosan kétfelé fésülve, mint Goluchowsky urnak, talán kevesebb volt rajta a paaculi is, de amiből belekezdett az a cigányos tekintetű magyar főúr, annak nagyobb volt a látszata, mint a polyák miniszter egész élete működésének. Akkor bizonyára nem történt volna meg a monarchiával az, hogy Szerbia és a félszuverén Bulgária merjenek vele kikezdeni. Szent Isten! Szerbia! Ez a néhány év-előtt még oly megrázkódtatásokat kiállott kezdő államcska és Bulgária, melynek jog szerint még ma is csak hűbérfejedelme van, valódi ura a padisáh! Hát hova lettünk, hogy ezek is ujjat mernek velünk húzni?

És a Ballplatz lakói, akik így télen, ugylátszik, nemcsak drága testüket, hanem az eszüket is bundába varrják, azért nem hatolnak hozzájuk oly hangok sem, melyektől az egész ország hangos, minderről nem akarnak tudomást szerezni. Oh, hadd kiabáljon a nép. Mi mulatunk. Egyik nap udvari bál, a másik nap bál az udvarnál. Ma itt táncolunk és békolunk, holnap amott. Hias az élet csak így szép. Mit törődünk a nemzeteink jóvoltával, a birodalmak sikerivel?

Nem így, tisztelt diplomácia. Nagyon rövid ideig fog már csak tartani ez a játék és féltő, hogy a kiábrándulás önkre nézve nagyon keserves lesz. Mert elmúltak már azok az idők, mikor a Habsburgok egyik országuk zsoldos katonaságával a másikban csináltak rendet. Mikor Magyarországra Spanyolokat hoztak, az örökös tartományokba meg hollandokat. Ma már, sajnos, összeszorult a hatalmuk. Ma, ha mireánk a csehek vagy a németeket akarják ránkzudítani, akkor ott gyűlik meg a hajuk. Ma, ha osztrák miniszteriumot alkotnak, hát lengyel meg cseh, meg német nemzetiségi, tárcanélküli minisztereket kell kinevezni, különben nincsen békeesség. Mert oly érdekes ők, hogy

csupán egy dologban egységesek: a mi irántunk való gyűlöletben. De ha magukra maradnak, a legnagyobb győnyörűséggel hasitanak szíjat egymás hátából.

Igen, ez tehát a különbség a mi monarchiánk és a többi nagyhatalmak közt. Nagyhatalmak, mert a nemzeteikre támaszkodnak. Egy volt közöttük, mely nemzete ellen határozta el magát a nagy háborúra, az orosz: az is csufos, keserves kudarcot vallott. De minálunk hatalmasak akarnak lenni, hanem úgy hogy előbb megpofoznak bennünket.

Ők, a többiek: a jövő letéteményesei, a történelem csinálói. Mi ez a toldott-feldött monarchia a mult dicsőségön rágódó s kilátástalan jövőbe bambán tekintő „nagy egész”.

SZÍNHÁZ.

MŰSOR:

Péntek, feb. 2. „Jerikó falai” színmű. (O).
Szombat, febr. 3. „Dorrit kisasszony” vígjáték. (A).

Bérlet 103. szám (A)

Szerdán, 1906. évi január hó 31-én:
Ujdonság! Itt másodszer: Ujdonság!

Bohém szerelem.

Operette.

SZEMÉLYEK:

Carolus Barbemuche	—	Sarkadi Vilmos.
Paul de la Breteche vicomte	—	Ternyei Lajos.
Rodolfe	—	Kondor Ernő
Marcel	—	Békési Lajos.
Custar Colline	—	Szabó Gyula.
Alexandre Sehaunard	—	Perényi József.
Jaques	—	Nagy Pál.
Baptiste	—	Békés Gyula.
Maurice de la Fouchardiére vicomte	—	Krasznai Ernő.
Monetti	—	Vadász Lajos.
Tardivel	—	Árkosi Vilma.
Arstène	—	Deési Alfréd.
Mascaret, közjegyző	—	Ungvári Vilmos.
De la Breteche grófné	—	Radó Anna.
Mimi	—	Fóti Frida.
Musette	—	Zilahyvári S. V.
Phemie	—	Sz. Pozsonyi L.
Francoine	—	B. Koppán M.
Angèle	—	Dinyési Juliska.

Holnap, csütörtökön, január hó 31-én:

Bohém szerelem.

Operette.

Bohém szerelem. Operett bemutató volt kedden este a színházban. Murger Henry bájos, könyvelmi alakjai mozogtak a színpadon, de sajnos, amit beszéltek, azt már P. Ferrier írta meg pedig elég gyatrán. A librettó nem sokat ér, de annál többet a fűlbemászó, szép muzsika. Nehány ének-számát a darabnak pár nap múlva mindenütt játszani és énekelni fogják. A közönségnek Mimi és Musette dalai tetszettek legjobban. A darab kiállításán meglátszott, hogy kassza-darabnak szánták, mert nem kímélték sem a költséget, sem a fáradságot. — A rendezés gondos, ügyes volt különösen az első felvonásban — mely szebb volt, mint a Magyar színházban. A szereplők kivétel nélkül jók voltak Zilahyvári (Musette) énekével és játékaival egyaránt rászolgált a sürü tapsokra. Fóthy (Mimi) nagyon bájos volt, néhány dalát nyílt színen is megtapasztalták, sőt a „szeretnék cocott lenni” kezdetűt meg is kellett ismételnie. Az előadás sikeréhez nagyban hozzájárultak mókáikkal a bohémek: Kondor, Békési Szabó, Perényi, Nagy, Békés. Igen jó volt ma Pernyei a fiatal, félszeg, de la Breteche vicomte szerepében, valamint Krasznay ügyes, sneidig Maurice volt. Akarattal hagytuk utóljára Sarkadit, ki ma újra szép tanujelét adta kórikus tehetségének, valamint új oldaláról is bemutatkozott ezáltal még pedig előnyösen mint rendező.

Alakítása ellen azonban némi kifogásunk van. Az első felvonásban ugyanis, mikor a bohémek közé keveredik, nem szabad magát mindjárt oly otthonosra éreznie közöttük, félszegnek, ügyelennék kell lennie és rettentően hálásnak mutatkoznia az első nagy kegyért, hogy a „quartier latin” jövődő nagyságai arra méltatják, hogy köztük fogadják. Ezt így írja elő a darab, ezáltal rosszul értelmezte, de ezen még lehet segíteni. Annál pompásabb volt azonban a második felvonásban a jelmezes ünnepsélyn, mint királynő ezt sokkal jobban játszotta, mint Pesten Ferenczy Károly kupléit itt megújráztatták. Azért foglalkozniuk mai szereplésével ily behatóan, mivel a színlapon ő van megnevezve, mint rendező s tudniakal e téren neki ez első debüt-je mindenestre jól sikerült. A színház zsufolásig megtelt közönséggel, mely jól mulatott a mókákon és élvezte a kiűthő zenét. A fogadtatás után itélve a darab előreláthatólag állandóan műsorán fog maradni. (s.)

Jerikó falai. Pénteken ez a nagyhatalmas színmű került színre, melyben Almásy Lola, Arday Ida és Szakács Andor alakításai tetszettek a legutóbbi előadásokon.

Dorrit kisasszony. Szombaton újra premier lesz. A héten a második. A Dorrit kisasszony című kedves vígjáték került színre, melyben részt vesz az egész vígjátéki személyzet.

HIREK.

Uj beosztás a rendőrségen.

Az új rendőrfőnök intézkedései.

Az új „ideiglenes” rendőrfőnök, a budapesti államrendőrségtől idevezényelt dr. Vaday László fogalmazó megkezdte működését. Hogy fogalmazni valamennyire tud, viszont a debreceni viszonyokhoz és a közrendészeti ügyekhez nem ért, bizonyítékát adta azon nagyképi rendeletével, amelyet január 29 én intézett a rendőrség személyzetéhez.

Ez az ukáz-hangu rendelet az ő kicsinyeskedő felfogásáról, tapasztalatlanságáról, a helyi és szakismeretének teljes hiányáról tesz bizonyosságot, de el kell ősmernünk viszont, hogy a mi fogalmazóink közt is megállná a helyét, ha az irodai fogalmazásnál többet nem kívánnának tőle. Így például most alkalmas lenne ifju Orosz László helyettesítésére — arra is csak ideiglenesen. De hogy ő a főkapitányi állást tölti be, ez sommikép sem indokolt, csakis darabont-szempontról.

De térjünk át az ukázra, amelyet a „fogalmazó” ur adott ki 889 rfk. 1906. sz. alatt. Az elején a rendőrség magatartásáról tart előadást és kiadja a rendeletet, hogy a rendőrlégénység „ugy, mint eddig is”, aztán teljesítse köteleességét. Szóval kénytelen elismerni, hogy ennek előtte is teljesítette a debreceni rendőrség a köteleességét, szóval nem volt itt anarchia, mint azt a másik „ideiglenes” volt rendőrfőnök mondta állítólag.

Az új szolgálati beosztás is megmaradt nagyjában a régi. Az őrszem-szolgálat is maradt 6 órai tartamu. Az őrszemek helyei is a régiiek, az Árpád-téri menhelyen is megmaradt a rendes őr, Gombos János, pedig ha tudna célszerűen intézkedni a fogalmazó ur, a menhelyre 2 rendőrt vezényelne, akik egymást váltanák fel és így elláthatnák az Árpád-téri őrszem-szolgálatot is, míg a mostani helytelen beosztással őt rendőr teljesíti azt a szolgálatot, amelyet

kettő is olvészhetne, három pedig kényelmesen teljesíthető.

Az őrszemek beosztásánál sem tanúsított körültekintést a fogalmazó ur. Így például a megyeház előtt is, a Hungária előtt is őrszem van holott ezen az 50-60 lépésnyi távolságon 8 rendőr lézengetni állandóan igazán felesleges, hiszen az őrszem mozgást is, ily kis távolságon pedig kéznél lehet mindig.

Ugyesintén a városháza előtti őrszem lesétálhat az itélőtábláig olykor-olykor és feleslegessé teheti az ott felállított külön őrszemet. Ezzel ismét 4 rendőr szabadulna fel. Minek az álló őrszem a Péterfisi honvédtanya előtt? Talán a kaszárnyát őrszi? Inkább a kórház, a Margit-fürdő tájára kellene állítani. A lovasrendőrök kizárólag tartalékszolgálatot teljesítenek. Miért? Hiszen a Hunyadi-utcából a nagytemplomig a nappali órákban két lovasrendőr négy gyalogost pótolhatna.

Szóval a nagy hangokában hangsúlyozott új beosztásban nincs semmi új, az csak a régi beosztás jóváhagyása. Azt pedig még Végh Gyula főkapitány csinálta meg. Szóval az államrendőrségtől kivézényelt fogalmazó nem találta fel a puskaport. Még gondolatnak is kellemetlen, hogy állandón itt maradjon főkapitánynak az, a ki a polgárság bizalmából nem ihetne még fogalmazó sem.

— **Booskay és a bécsi béke.** A magyarországi ev. ref. egyház egyetemes konventje a bécsi béke háromszázados évfordulója alkalmából Pokoly József kolozsvári ref. theologiai tanár által népies nyelven megíratva „Booskay István és a bécsi béke” címen az evangéliumi egyházra, a lelkiismeret szabadságra és a haza alkotmányos jogai biztosítására egyaránt nagyfotosságu eseménynek: a bécsi békének történetét. A füzet rövid időn belül, két nyomtatott iv terjedelemben Booskay István sikerült arképpel és a bécsi béke eredeti okmánya utolsó lapjának és az azon foglalt aláírásoknak hasonmásával fog megjelenni.

— **Felolvasó esték.** A róm. kath. főgymnásiumban tartani szokott esütörtöki felolvasó esték ez idei II ik cyelusa a jövő esü törtökön veszi kezdetét. Ezen magas színvonalon álló felolvasó estékre a rendező bizottság most is nyit bérletet. Egy ülőhely ára az egész cyelusra (mely öt felolvasó estéből áll) két korona. A régi bérlok elővételi joga szombaton délig tartatik fenn. Ezen időn tul elővételi jogaik nem ismertetnek el. Fenti felolvasó estékre bérlet előjegyezhető Mihalo-vits Jenő gyógyszerárában. A bérlet jegyek pedig hétfőtől kezdve válthatók ki ugyancsak ott.

— **Kossuth Ferenc koszorúja.** Maróczy Géza, a hirneves magyar sakkmeister tudvalevőleg résztvesz Amerikában a világbajnokságért vívott sakkversenyen és mérkőzni fog Lasker-rel, a jelenlegi világbajnokkal. Maróczy amerikai időzése alatt több nagyobb várost fog meglátogatni, köztük Klevelandot is, a hol Kossuth szobrára koszorút tesz. Koszorújára a nemzetiszínű szalagot Kossuth Ferenc ajándékozta; a szalagon a következő üzenet van: *A magyar színek emlékeztessék az amerikai magyarokat az édes hazára, melytől szívük soha el ne szakadjon. Kossuth Ferenc, Budapest, 1906. január 30.* Maróczy kedden este indult Amerikába, miután elbucuzott Kossuth Ferencről, a ki vele hosszasan elbeszélgetett.

— **Beiratkozások a főiskolán.** Az öskollégium felsei közt már zajosabb az élet, mert a beiratkozások a második félére ugy a jogi, mint a theologiai szakon javában folynak s 31-én már be is zárulnak. Február 18 ig még igazgatói engedéllyel, 15-ig pedig alapos okok folytán püspöki engedéllyel lehet csak beiratkozni.

— **Az öreg honvédek kérelme.** A debreceni 1848-49 es honvédegyesület egyik tagja a következő megszívlelésre érdemes fölhívást intézi a közönséghez: A humanitás és hazaszeretet nevében emeljük fel kérő szavunkat, azon elhagyott agg honvédek részére, kik az 1848-49-iki önvédelmi harcban a haza szabadságáért, a nemzet jogainak megvédéséért, a haza szent ügyéért életüket áldozták. — Pár évig leszünk még segélykérésünkkel terhére polgártársainknak; az idő alatt elköltöztünk mindannyian azon jeltelen sirok lakóihoz, kik a nemzet dicső harcaiban életük elvesztése árán váltották meg polgártársaink számára azon szabadságot, mely mellett nemzetünk szabad fejlődése lehetővé van téve. Azok között, akik még élnek, sokan aggókká, betegekké lettek, nem képesek már a munkára s így képtelenek mindennapi kenyerüket megkeresni, nincs más ut, ha az élet terhévd megakarunk küzdeni, mint ember-társaink nemes és könyörűlő szívéhez folyamodni. Most, a tél legkeményebb napjaiban arra kérjük, a közönséget, nyujtsen arra segélyt, hogy a nyomorgó öreg honvédeknek tűzfára teljék. Akár természetben adják ezt, akár pénzbeli segélyt adnak a honvédek fűtszerére, egyforma jótettet cselekszenek ezáltal.

— **Koszoruk a főorvos ravatalán.** A tragikus véget ért dr. Sárvány Gyula városi főorvos ravatalát, mint irtuk, temérdek koszorú bo-itotta. A szebbnél-szebb koszoruk feliratai a következők voltak:

Felejtethetlen édes jó atyáknak — Béla, Adél, Zoltán, Jenő. A drága jó apának és nagyapának — Dezső, Adél, Alice. Felejtethetlen jó testvérnek — Polin és Vilma. Szeretett Gyulának — Oscár. Felejtethetlen jó Gyula bácsinak — szerető unokaöcse Emil. A felejtethetlen jó Gyula bácsinak — Irma, Aurél és András. A kedves Gyulának — özv. Sárvány Ferencné. Öszinte részvételt — Sárvány Izabella. Dr. Sárvány Gyulának — Sárvány Lőrinc. A drága Gyula papának, a legjobb sógorának halála jeléül — Flóra és Béla. Felejtethetlen sógorunknak — a Bernáth család. A jó rokonnak — özv. Kovács Lajosné. Szeretett jó unoka testvérének — özv. Kovács B. Gyuláné. Szeretett jó Gyulánknak — Irén, Imre. Szeretett jó rokonának — özv. Buday Józsefné. Szeretett sógorunknak — Kálmán és Rózsa. Utolsó üdvözléssel — Anna, Kálmán. A felejtethetlen jó rokonnak — Riekl Antal és családja. Mély bánatunk jeléül — Tóth, Györfly család. Felejtethetlen nászúknak — Udvarhelyi Pál és neje. Kedves jó Gyula bácsinak — Tóby Józsi és neje. Halás szeretettel őrszik emlékedet — Jolánka és Jenő. Igaz részvétellel és szeretettel — Dr. Ternovszky Béla. Igaz részvétellel és szeretettel — Stromp Miklós. Szeretett jeléül — Olga és Pista. Felejtethetlen jó barátunknak — Bella és Béla. A kedves jó Gyulának — Emma és Kornél. A szeretett kartárs és csalátnak — A debreceni Első Takarékpénztár Igazgatósa. Rokoni szeretettel — Simonffy Emil. Igaz részvétél — ifj. Gyarmathy István és családja. Hü barátjának és rokonának — dr. Sárvány Gyulának halás szívvvel Riekl Gyula és neje. Tisztelete és szeretete jeléül — dr. Csath Sándor. Szeretett jó doctorunknak — Frater Gyula és családja. Mély részvétellel — Kaszanyitky Endréné, Kirohmayer Vilmos és neje. A kedves szívű jó Gyula bácsinak — Etelka és Rema. Pihenni vágytál — Isten veled Szilcz. Atyai jó barátunknak — Csóka Sá-

muél és családja. Dr. Sárvány Gyula emlékének — Szabó Kálmán tanácsnok és családja. Felejtethetlen jó barátunknak — Gyula és Emma. Utolsó üdvözlét: a jó barátának — Füleky Pál és neje. Jóbarátjának — Vecsey Viktor. Szeretett házi orvosának — Jóna István és családja. Gyula bácsinak — Somossy Lanci és neje. Szeretete jeléül — Visky Károly és családja. Kegyelete jeléül Sárvány Gyulának — Zilahy Gyula s szintársulata. Felejtethetlen főnökünknek — Balkányi, Varga, Szalay, Balkányi. Öszinte részvéte jeléül — a debreceni gyógyszerész egyesület. Tisztelet jeléül — Hancstel Havas család. Részvétők jeléül — özv. dr. Szeőkéné és családja. Dr. Sárvány Gyulának — A debreceni orvos gyógyszerész egyesület. Részvéte jeléül — Debrecen szab. kir. város tiszti kara. A Debreceni Első Takarékpénztár felejtethetlen felügyelő bizottsági kartársának — Kardos László és Györfly Aladár. Tiszteletük jeléül — Janatka Alajos és családja. Szeretettük jeléül — Közkórház orvosi és tiszti kara. Dr. Sárvány Gyula tanintézeti orvosának — Az ev. ref. felsőbb leányiskola. Felejtethetlen jó Gyula bácsinak — Irén és Berta.

— **Meghaltak.** A mai nap folyamán a következő haláleseteket jelentették be: Jakab Róza ev. ref. 10 hónapos, Átmány Erzsébet ev. ref. 6 hónapos, özvegy Kulcsár Imréné ev. ref. 19 éves, Arany István ev. ref. 17 hónapos.

— **Báli értesítés.** A vöröskereszt egyesület táncestélya február 14 én tartatik meg — melyet minden külön értesítés nélkül ezuton tudat a Vöröskereszt agylet elnöksége.

— **A Szent Erzsébet Egyesület** február hó 8-án — szombaton — a „Bika” összes helyiségeiben rendezendő táncestély iránt városszerete roppant nagy az érdeklődés. Az emeleti 32 páholy mindjárt kezdeben kevésnek bizonyult: a földszinten még 12 páholyt állitanak fel és mind a 44 páholy-nak van már gazdája. Mint az előjelek mutatják, es lesz az idej farsagnak legnagyobb szabású és legelőkelőbb mulatsága. Rnd-kivüli vonzó ereje a palotás tánc, az a régi, a XV. századból eredt igazi magyar tánc, melyet már remekül lejtenek. Pont 9 órakor kezdik, mint a táncrend első számát az összetanult 16 pompás pár, a miért a közönség jól teszi, ha 9 óra előtt feljön és így talán lesz egy táncmulatság, mely pontosan kezdődik.

— **Mulat a csapókert.** A „csapóker-ti függetlenségi és 48-as olvasókör” február hó 17-én, szombaton a „Margit-fürdő” dísztermében és mellékhelyiségeiben könyvtárának gyarapítására és házalapja javára zártkörű táncvigalmat rendez. Belépti-díj személyenként 1 korona 20 fill.; előre váltva 1 korona. A meghívó kívánatra előmutatandó. Felfűzetéseket a jótékony célra közönséggel fogadunk és a hírlapokban nyugtázni fogunk. Zenész: Veres Tóni zenekara. Hideg és meleg ételekről, tisztán kezelt italokról gondoskodva van. Belépti-jegyek válthatók a Csáthy Ferenc ur könyvkereskedésében, Hermel Frigyes Dégenfeld-téri és Id. Boldizsár János csapóker-ti vendéglőjében, Tóth Sándor kereskedő Mörice-telepi üzletében s este a pénztárnál. Kezde este 8 órakor.

— **Választmányi ülés.** A Szent-Erzsébet Egyesület ma délután 3 órakor a rendez helyiségben választmányi gyűlést tartott, melyen a február 3-iki táncestély rendezését végleg megállapítják egyéb folyó ügyeken kívül.

— **Koldult.** Szőlősi Lajos nyirbalkányi illetőségű, hatvan esztendősen tehetetlen ember — ki vala jobb napokat látott — a rendőri őrszem koldulásán érve, bekísérte. Szőlősi további intézkedésig egyelőre felügyelet alatt fogságban marad, büntetése kitöltése után Debrecen város területéről végleg kiltják és hazatoloncolják.

Közgazdaság.

Új vasut Nagyvárad és Debrecen között. Pár év előtt engedélyt kapott két budapesti vállalkozó a kereskedelmi minisztertől arra, hogy Debrecen és Nagyvárad között villamos vasutat építsen. Az engedélynek ma sincs még fogantatja, ellenben hasonló engedélyt adott ki Vörös László kereskedelmi miniszter másik vállalkozónak is. Most tudatta a miniszter a várossal, hogy Török Emil mérnök budapesti lakos részére Debrecenből kiindulva Mikepércs, Hosszupályi, Esztár, Kismarja, Nagykereki, Nagyszántó, Biharpuszóczi községeken át Nagyvárad város területére villamos vagy más motoros üzemű vasutra egy évre megadta az előmunkálati engedélyt.

Kőbányai sertésüzlet. Budapest, január 31. Hizott sertésárak: I. Magyar elsőrendű: 1. Öreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súlyban) 134-138 fillérig. Öreg közép (páronként 300-400 kgr-ig terjedő súlyban) 118-122 fillérig. Fiala nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 138-144 fillérig. Fiala közép (páronként 251-320 kilogrammig terjedő súlyban) 136-138 fillérig. Fiala könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő súlyban) 136-138 fillérig. — II. Magyar eredetű: Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 134-138 fillérig. Közép (páronként 240-320 kilogramm súlyban) 134-138 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 134-138 fillérig. — III. Szerbiai: Nehéz páronként 320 kilogrammon felüli súlyban 136-137 fillérig. Közép (páronként 240-320 kilogrammig terjedő súlyban) 135-136 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 132-134 fillérig. IV. Romániai eredetű (Stachi) I. Nehéz (páronként 340 kilogrammon felüli súlyban) 136-138 fillérig. Könnyű (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) 134-136 fillérig. V. Szerbiai Nehéz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 134-136 fillérig. Közép (páronként 240-320 kilogrammig terjedő súlyban) 132-134 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban 132-134 fillérig. A hizott sertés üzletirányzata változatlan.

Szurómarhavasár. Budapest, január 30. Felhajtott 233 darab élő borjú, (közte 18 darab rugott), — darab leölt borjú, 0 darab növendékmarha, — darab élő bárány, — darab leölt bárány. Arjegyzősek: Elsőrendű élő borjúkért 108-116 fillérig, kivételesen 120-124, középminőségű élő borjúkért 96-106 fillérik, leölt borjúkért — fillér, rugott borjúkért 68-77 fillérik, növendék marháért — fillérik kilogrammonként (levonás nélkül). Élő bárányokért — kor., leölt bárányokért 0.—0.—korona páronként. Az irányzat élénk volt, az árak általánosságban 3-4 fillérral kilogrammonként emelkedtek.

Regény-Csarnok.

Távolba látás.

Elbeszéli az öreg tengerész orvos.

Látszott rajta mennyire megviszta a dök, midőn szívénél terhét előtte feltárta. Valóban nagy és megragadó volt, a mint beszélt, mert egész őszintén szólt, nem iparkodott magát mentesíteni, hibáit takargatni. Beismerte, hogy szörnyen bűnös. Ha más szájából hallom róla azt, a mit elbeszél, csak kárhoznai tudtam volna őt; most pedig, hogy ő maga beszélt el, végtelen szánalom és gyöngödség fogott el iránta, az önkéntes őszinte vallomás nyomán önkénytelenül kelt ki nálam a megbocsátás vára.

A mint elvégezte vallomását, karjaimba borult és sirt: éreztem, a mint meleg könnyei végig peregnek arcomon. Én is egészen meg voltam hatva, az én szemeimből is könny fakadt és összegyűlt az övével, ábráztam őt azzal az erős őszinte öléssel, melyben a lelkek érintkeznek. Éreztem hogy

ő meg van mentve, újjászületett. A könnyben és csókban tisztul meg a megbocsátás, hisz a csók nem egyéb, mint a szeretet jele.

Ez akkor történt, mikor utoljára voltam Braziliában. Minthogy végleg elhagytam a délamerikai vonalat, többé sohasem hallottam róla hírt.

Három évvel később a japáni tengeren hajóztam. Tündéresen szép ősz estén történt, amely csodálatos ősz csak érem a vidéken van. Shang Hai-ból jöttünk és Kóbé felé tartottunk. Bár nem voltunk már nagyon messze, de azt még sem remélhettük, hogy az éj beállta előtt partot érjünk, tehát lassan haladtunk. A hajó úgy siklott tova a csendes tengeren, mintha csak a belső kikötőben lettünk volna már. Csendesen haladtunk el a sárga és rózsaszínű sziklák között, csaknem horzsolunk néhány szigetecskét, melyek (művészies, légies házakkal) zöld ligetekhez hasonlítottak, művészies, légies házaik mindmegannyi gyermekjátékezernek tűntek fel. A partokon levő hatalmas, méltóságjeljes fák vissza verődtek a tenger vizében, a kis csónakokat szelid mozgásban hozta a hajó által okozott hullám. Az ég azurkékje összeolvadt a tenger sima tükrével, mintha az egész látóhatárt valamely művész átlátszó kék selyemmel vont volna be. E nagy művész, maga a természet mely itt valóban pazar közezséggel ontotta kinceseit. De csak nappal, éjjel egészen más.

Ez este vacsora után mint rendesen felmentem a hajóhídra, egyik szivart a másik után gyújtottam meg, és oldalvást rákönyökölve a hajó karfájára sokáig némán bámultam a vidéket, melyet az éj titokzatos rüszsével vont be, én meg gondolatban vissza varázsoltam azt oly vidámnak, mint amilyen nappal volt. A hold, mely a látóhatár szélén volt, egyszerre csak följebb szállt, mindig följebb és följebb. És az egész természet, mely nappal élő, és vidám volt, most merev, jéghideg szépséget öltött magára. A hold világitása a halál fénye mindig azt a gondolatot támasztja bennem, hogy el fog jönni az idő, midőn a föld kihül és halálúságában csak oly gyenge, bizonytalan fényvel lesz megvilágítva, mint a haldokló mellett pislogó mécs.

Nagyon későig fenmaradtam a hajóhídon, azután lementem szobámba.

Kabinom nyitott ablakán besütött a hold és világos volt, hogy — igen jól emlékszem — jó darabig olvastam a nélkül, hogy felcsavartam volna a villanyt. Aztán lefeküdtem és azonnal elaludtam. Hirtelen felébredtem. Hogy mennyi ideig aludtam, nem tudom. Valószínűleg nem nagyon sokáig, meri a hold még egyre bevilágított kabinomba. Mikor felébredtem, határozottan úgy éreztem, hogy valaki van a kabinomban. És valóban az ajtóban teljesen megvilágítva állott Boleski. Bámulva fordultam feléje, kinyitottam szájamat, hogy megkérdezzem. Ő is kinyitotta száját, de hang nem jött ki rajta. Egy lépést tett előre, magas termetével felém hajolt, kinyújtott kezével kereste az enyémét; éreztem, hogy keze hideg, merev, holt. Meg akartam szorítani, de keze szétmálott ujjaim közt, nem fogtam mást, mint a levegőt. Boleski fölegyenesedett. Néma, ijeszítő mosoly játszadozott ajkain. Arca sápadt volt és halovány. Szempillái szörnyen ki voltak tágulva és a rémület tükrözött azokból. Kétszer is felém hajolt. Kétszer is éreztem, hogy keze, ha hozzám ér, hideg és merev, de ha meg akarom szorítani, szétfoszlik. Mereven rám nézett. Én sem tudtam róla levenni tekintetemet.

Felültem, lábaim lelőgtak ágyam szélén, szemeim kidüledtek, két kezem görcsösen kapaszkodott a párnába. Nem merjem megmozdítani, hideg verejték futott végig hátamon. . . És mindez jó ideig tartott. Ekkor teste egyszerre hirtelen szétmálott. Csak a szemek maradtak meg. Azok is lassankint megmozdultak és a nyitott ablak felé tartottak. Amint ezek a test nélküli szemek a levegőben uszva fejem fölött elhaladtak, úgy éreztem, mintha jéghideg simogatás érintené arcomat.

Aztán minden eltűnt.

(Vége köv.)

MAGYAR állam vasutak menetrendje

1905. október hó 1-től.

Debrecenből indul:		óra	perc
Budapest felé (gyorsvonat) —	d. u.	4	46
Budapest felé (gyorsvonat) —	reggel	8	50
Budapest — Nagyvárad felé —	d. u.	8	50
Budapest — Nagyvárad felé —	este	10	26
Szatmár — M.-Sziget felé —	d. u.	4	—
Csak Szatmár (gyorsvonat) —	d. u.	6	55
Csak Szatmár teher v. sz. sz. —	este	8	24
Szatmár — M.-Sziget f. (gyorsv.) —	d. u.	12	11
Miskolc — Kassa felé — — —	reggel	8	54
Miskolc — Kassa felé — — —	este	7	17
Szerencs — S.-A.-Ujhely Kassa f. —	d. u.	4	38
	reggel	5	35
	reggel	5	44
	d. e.	8	08
H-B ösziormény —	d. e.	8	18
B.-S.-Mihály felé —	d. u.	11	11
	d. u.	11	20
	d. u.	4	41
	d. u.	4	54
	este	7	—
	este	7	09
F.-Abony felé m. á. vasutól —	reggel	4	35
F.-Abony felé vasártérről —	reggel	4	58
O.-Köcs — Polgár felé m. á. v. től —	d. u.	4	58
O.-Köcs — Polgár felé vasártérről —	d. u.	5	18
Derecske — N.-Léta felé — — —	reggel	9	35
Derecske — N.-Léta felé — — —	d. u.	4	51
Bpestre érkezik:			
A reggel 8 ó. 57 p.-kor ind. gy. v. —	d. u.	1	50
A déli 12 ó. 05 p.-kor ind. sz. v. —	este	6	40
Az este 10 ó. 31.-kor ind. sz. v. —	reggel	5	45
A d. u. 4 ó. 46 p.-kor ind. sz. v. —	este	9	35
Budapestről Debrecenbe indul:			
A d. u. 12 ó. 4 p.-kor érk. gy. v. —	reggel	7	25
A d. u. 8 ó. 29 p.-kor érk. sz. v. —	reggel	9	—
Az este 6 ó. 29 p.-kor érk. gy. v. —	d. u.	2	35
Az éjjel 2 ó. 24 p.-kor érk. sz. v. —	este	7	—
(P.-Ladányig gy. v. átszállással)	este	9	15
Debrecenbe érkezik:			
Budapest felől (személyvonat) —	d. u.	8	39
Budapest — Nagyvárad f. gyors —	este	6	40
Budapest — Nagyvárad felől —	éjjel	2	24
Budapest — Nagyvárad felől —	d. u.	8	29
Csak P.-Ladánytól — — — — —	reggel	7	48
Csak Szatmár felől — — — — —	reggel	8	57
Szatmár — M.-Sziget felől — — —	d. e.	4	31
Csak M.-Sziget felől (gyorsvonat) —	d. u.	10	11
Csak M.-Sziget felől — — — — —	este	6	48
Szatmár felől — — — — —	este	8	04
Kassa — Miskolc felől — — — — —	d. e.	8	19
Kassa — S.-A.-Ujhely — Szerencs —	este	11	31
	reggel	7	38
B.-S.-Mihály —	d. e.	7	40
H-B ösziormény —	este	6	22
felől —	este	6	28
	d. u.	8	29
	d. u.	8	35
F.-Abony felől vasártérről —	d. u.	7	44
F.-Abony felől m. á. vasutól —	d. u.	7	54
O.-Köcs — Polgár felől vas. tér. —	reggel	5	25
O.-Köcs — Polgár felől m. á. v. —	reggel	5	35
Derecske — Nagy-Léta felől — — —	reggel	7	15
Derecske — Nagy-Léta felől — — —	d. u.	8	18

Serravallo

Kina-bora vassal.

Ersőtöszeg gyöngéledők, vérszegények és lábbadozók részére. Étvágygerjesztő, idegerősítő szer

Kiválóan jó ízű.

Több mint 40000 orvosi elismerő nyilatkozat.

Kapható: J. Serravallo-nál

Trieszt-Barcola.

A gyógyszárban pedig 1/2 lit., ü. 2 K. 60 fillér.

1 " 4 " 80 "

utak
ndje
ó 1-től.

óra	perc
d. u.	4 46
reggel	8 57
d. u.	8 30
este	10 26
d. u.	4 —
d. u.	6 55
este	8 24
d. u.	12 11
reggel	8 54
este	7 17
d. u.	4 88
reggel	5 85
d. u.	5 44
d. u.	8 08
d. u.	8 18
d. u.	11 11
d. u.	11 20
d. u.	4 41
d. u.	4 54
este	7 —
este	7 09
reggel	4 85
reggel	4 58
d. u.	4 56
d. u.	5 18
reggel	9 85
d. u.	4 51
d. u.	1 50
este	6 40
reggel	5 45
este	9 85
reggel	7 25
reggel	9 —
d. u.	2 85
este	7 —
este	9 15
d. u.	8 39
este	6 40
reggel	2 24
d. u.	8 29
reggel	7 48
reggel	8 57
d. u.	4 31
d. u.	10 11
este	6 48
este	8 04
d. u.	8 19
este	11 81
reggel	7 88
d. u.	7 40
este	6 22
este	6 28
d. u.	8 29
d. u.	8 25
d. u.	7 44
d. u.	7 54
reggel	5 25
reggel	5 85
reggel	7 15
d. u.	8 18

Védjegy: „Horgony”

A Liniment. Capsici comp.
a Horgony-Pain-Expeller pattléka

Egy régióknak bizonyult házi szer, mely már több mint 36 év óta legjobb fájdalom-
csillapító szernek bizonyult kísérvényél,
csúszál és meghűléseknél bedörzsölés-
képpen használva.

Figyelmeztetés. Silány hamisítványok
miatt bevásárláskor óvatossak legyünk és
csak olyan üveget fogadjunk el, amely a
„Horgony” védjeggyel és a Richter cég-
jegyzéssel ellátott dobozba van csomagolva.
Ára üvegekben 80 fillér, 1 kor. 40 f. és
2 koronás és egyelőre minden gyógy-
szertárban kapható. — Forgalmazó: **Richter**
József gyógyszerésznél, Budapeston.

Richter gyógyszerháza
az „Arany oroszlánhoz”, Prágában.
Elisabethstrasse 5 ucu. Mindennapi postán.

Dr. Politzer Sanatóriuma
és vízgyógyintézete,
Nagyvárad, Szilágyi Dezső-u. 7. sz.
Egész éven át nyitva.

Vízgyógymódok. Villanygyógyászat, szénsavas-, törpefenyő és ásvány für-
dők, forrólag kezelés, Vibrációs masszázs, hizlító és soványító gyógymód. Inhalatók.
Javallatok: Idegesség minden neme szív, tüdőbaj. Edző eljárások. Iz lelt
és izom csúznál forró lékezetéssel bámulatos győzelmények. — Kitűnő ellátás, szép betegszob-
ák, penzió (lakás és ellátás) naponta 5 és 7 korona. Állandó orvosi felügyelet
Felvilágosítással szívesen szolgál:
Dr. POLITZER JAKAB, az intézet tulajdonosa és vezetője.

A KI ELADNI KIVÁN

butort, zongorát, hort, gyümölcsöt,
gabonát, üzletet, műhelyt lakást
stb. vagy

A KINEK
ismerettség hiányán

házastársra, nevelőre, üzletveze-
tőre, könyvelőre, segédre, ispanra,
gazdatisztra, kulcsára, vinczellőre,
kertészre, kulcsárnőre, gazdasz-
szonyra, szakácsnőre, szobaleányra
mosónőre, házi- vagy irodaszolgára,
pénzbeszedőre, házmesterre, stb-re.
van szüksége

A KI
mindezeket vétel vagy bérbevételi
céljából keres

A KI BÉRBEADNI KIVÁN

birtokot, házat, vadászterületet, tel-
ket, kocsit, lovat.

A KI
valamely állást betölteni kíván;
legbiztosabban célt ér, ha a

„Debreczen”
apró hirdetési
rovatát használja.

Dürkopp-varrógépek
családok használatára, himzésre kitűnően használható.
Ipari célokra a legjobban megfelel.

Dürkopp és Társa
Gráz. Szétküldési raktár: Bécs.

Meggyőződhet
árunk versenyképességéről, mert kötésszerűleg megvettünk a
legnagyobb vászonszövőgyárak
egyikétől 10000 vég 30 rőfös legkitűnőbb minőségű vásznat,
tehát szállíthatunk minden magánfogyasztónak és viszontelárúsitónak

legelsőrendű rumburgit . . . . . 84 ctmtr széles 5 frt 70 kr-ával
legfinomabb battisztvásznat . . . . . 84 „ „ 6 „ 10 „

eszerint legalább 30 százalékkal olcsóbban mint bárki más, utánvét vagy a
pénz előleges beküldése mellett.

== Meg nem felelő áruért a pénz visszaadatik. ==
Senki el ne mulassza e soha vissza nem térő kedvező alkalmat!

MELLER L. Egyed.
Hungária Vászonárúház
Budapest V. Váci-körut 26.

Mo'
ssal.
ek és lábbado-
erősítő szer
nyilatkozat.
álló-nál
K. 60 fillér.
80

Járassa és olvassa a
„Biztosítási és Közgazdasági Lapokat”
minden szakember

E lap kilenc évi fennállása alatt fényesen beigazolta szükséges és nélkülözhetlen voltát és méltán
rászolgált arra a hatalmas pártfogásra, melyben az igazgatóságok részesítették és hivatalból is ajánlották.
A lapot egy szerkesztőbizottság vezeti, amely bizottságban minden társulattól részt vesz egy egy szak-
ember s így a lap — az osztrák-magyar monarchia összes lapjai között — a legjobban értesült szakújság.
Pontosan beszámol a biztosító-intézetek működéséről, közli a kinevezéseket előléptetéseket, fontosabb
biztosítási pereket, híreket, belföldi eseményeket. „Külföld” rovatában beszámol az idegen országokban történekről.
A lap mindig friss, mindig változatos és hasznos, mert aki állást és tisztviselőt keres, leghamarább e lapnál érhet célt.
Előfizetési ára egész évre 5 frt. negyedévre 1 frt. 50 kr.

Kérjen mutatványszámát a kiadóhivataltól,
Budapest, VII., Vörösmarty-utca 14.
A lap Bécsben német nyelven is megjelenik!

! Biztosítással foglalkozóknak nélkülözhetlen! | | Kártársak támogatásaitok e lapot! |

APRÓ HIRDETÉSEK.

Díja 10 szóig 30 fillér, minden további szó 3 fillér vastagabb betűkkel nyomtatott szó 6 fillér.

Levélbéli tudakozásokra pontosan válaszolunk, ha a szükséges bélyeg beküldetik. Apró hirdetések előre fizetendők.

A „DEBRECEN” Szerkesztőségének

és
kiadóhivatalának
Telefon száma
412.

Eladás.

Olosó bor!

tisztán kezelt faj borok
haphatók MERKLI FERENC
nél Fűvészkert-u. 14. 1 liter
Ezerjő 25 kr. Rizling 26 kr.
Ezerjő Ó 80 kr. Rizling 40 kr. —
1 K. törm. csokoládé 90
kr. 100 K. száraz *csor-
tolya* 1 frt. haza
szállítva. Telefon 374.
Bor 5 és 10 literes ballo-
nokban is kapható.

Jó forgalmu

helyen fűszerüzlet teljes
felszereléssel más vállalat
miatt kiadó. A berende-
zés és felszerés a házi
gazdája. Szoba, konyha,
pince, fűskamra és bolt-
helyiség 15 frt egy óra,
Móricz-telep 20.

46 hold ujosztásu
fekete föld és 18 öl on-
dódi föld eladók. Cim a
kiadóban.

„Tiszti szivarka hüvely”

valódi Egyptomi „Verge
egészségi papirból” min-
den darab be szőtt nico-
tin fogóval ellátva csakis
Merkli-nél kapható Fűvészk-
kert u 14. Telefon 374
mert ott van a világhírű
„Progress” egészségi hü-
vely gyár főraktára s
csak ott kapható 00 db
„Tiszti” hüvely 10 Rá-
kócsy 14 Ambre 12 —
Kling 08 kr.

Hazailag

készített borceett eladó
Piac-utca 42. Hátul az
emeleten.

Regények, diszmvok

mindennemű könyvek új
és használt állapotban
potom áron kaphatók
Harmathy könyvkereske-
desében Fűvészkert-u. 13.
Régiségek megvételnek.
Könyvek részlet fizetésre
is kaphatók. Telefon. 374.

Közönséges

csomag posta könyv fél-
árban kapható a kiadóhi-
vatalban. Csapó u. 10 sz

Minamár.

A Minamár világhírű kö-
tőgépen oktatóst adok
Cim a kiadóba.

Ügynökök

magas jutalék mellett kerestetnek a vidékre egy 26
év óta fennálló s hat izbea kitüntetett sodrongyár
részére gyármányai, ugyszintén vendéglősöknek na-
gyon alkalmas ujdonság terjesztésére. Ajánlatok a
referenciák megjelölésével „C. Klem”, Braunau i. B.”
címre küldendők.

1906. Farsangi idényre

ajánljuk a legdivatosabb béli kalmóinkat, 120 cm.
fehér és színes francia batisztokat. Selymek:
Christalin, Rádium, Pongenette, Taft-Messaline,
Lionnais divatos bál színekben.

Egyes beosztott, félig kész, himzett batiszt és csip-
kével díszített selyem ruhák 20 koronától feljebb.

Selyem és csipke sálók, legyezők, bálí keztük,
fehér és színes áttört harisnyák nagy választékban,
olosó szabot árakhoz.

SZABÓ LAJOS FIAI

(Vászon, divat és szőnyegáruhaza.)

DEBRECEN, RÓZSATÉR.

Pserhofer-pilulák

valódiak csak ezzel a vörös fóliával. „J. Pserhofer”.

József császár ideje óta tehát több mint 120 év óta mint leg-
régibb, fájdalom nélkül hashajtó háziszert ismerik és sok orvos sür-
gösen ajánlja a rossz emésztés és dugulás minden következménye ellen,
mint az epecirkuláció závara, májbaj, szélkolika, aranyér, a belek
petyhüdsége stb., vértisztító tulajdonságai következtében kitűnő vér-
szegénység, ideges ffa. jás, sárgaság stb. esetén.

1 skatulyácska 15 pilulával . K. —42

1 tekercs 6 skatulyácskával . K. 210

A Pénz előleges beküldése esetén ára portómentes megküldésével együtt

1 tekercs Korona. 2.60 || 4 tekercs Korona 8.90

2 " " 4.70 || 5 " " 10.50

3 " " 6.80 || 10 " " 18.50

Egyedüli készítőhely,

Pserhofer J. gyógyszerháza

WIEN, I., Singerstrasse 15.

„ÜSTÖKÖS”

legelterjedtebb és legrégebbi élelapp.

49. évfolyam.

Megjelen minden csütörtökön.

Művésziesen illusztrált: adomái, kitűnő rovatai folytán a legkedveltebb hetilap

Előfizetési ára: 1/4 évre 4 korona.

Lapunk előfizetői (nyilvános helyiségek kivételével) 3 koronáért kapják,

ha általunk rendelik meg az „Üstökös”, vagy egy címszallagot beküldenek

a szerkesztőség és kiadóhivatal címére:

BUDAPEST, VI. kerület, Desseffy-utca 26. szám.

Utalványok így címezendők: ÜSTÖKÖS—BUDAPEST.

Ajándék! Minden előfizető megkapja ujév után a „Jókai 25 regénye modern kiadás-
ban” című illusztrált díszkötetet. (Egy album Pál Hugó illusztrációival.)

A Richter-féle Horgony- Kőépítőszekrények

az egyedüli foglalkozási játék a melyet a gyermekek
mindig szívesen játszanak. Egyig játékszer sem
oly sokoldalú, érdekes és olosó, mint az alpusz-
títhatatlan Horgony-Kőépítőszekrény, mely min-
den egyes kiegészítőszekrényvel tanulásosab-
bá és a gyermekekre nézve kedveltebbé válik.
Néhány év óta minden egyes Horgony-Kőépi-
tőszekrény a gyorsan kedvelté vált

Horgony-Hidépítőszekrények

is természetesen kiegészíthető, úgyhogy a gyermekek egy ilyen
szekrény beszerzése után pompás vashidakat is felállíthatnak.

Hogy mindenkoru gyermek számára egy megfelelő szekrényt
könnyen és biztosan kiálaszthassunk, hozassuk meg az alant jegyzett cégtől a szép képek
és felette érdekes elismerő nyilatkozatot tartalmaz.

A Richter-féle Horgony-Kőépítőszekrények és Horgony-Hidépítőszekrények,
valamint a Horgony-Mozsák- és egyéb felette érdekes rakási-játékok minden fi-
nomabb játékszerüzletben 75 fillértől, 1.50, 3 koronáig és magasabb áron kaphatók. A
sok utaztat miatt azonban bevásárláskor igen óvatosak legyünk és minden egyes szekrényt
a híres „Horgony” gyárjelvény nélkül mint hamisítvány visszautasítsunk; mert oktatlan volna jó pénzt
egy értéktelen hamisítványért kifizetni! A ki zenekedvelők, az kérjék meg árjegyzékét a híres operátor zenélőművekről és beszállítókról.

Richter F. Ad. és Társa.

kir. udvari és kamarai szállítók, BECS,

Iroda és raktár: I. Operngasse 16, Gyár: XIII. (Hietzing).

Rudolstadt, Nürnberg Olten (Svájce), Rotterdam, Szt.-Pétervári, New-York

